

BỘ CÔNG THƯƠNG

6 0 1 0

Số: /BCT - KH

V/v trả lời kiến nghị của cử tri gửi tới
ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI TỈNH BÌNH ĐỊNH
trước kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XIV

Số: 987

DEN Ngày: 11/08/2020

Chuyển: Ông Thanh

Lưu hồ sơ:

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hà Nội, ngày 14 tháng 8 năm 2020

Kính gửi: Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Định

Bộ Công Thương đã nhận được kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Định do Văn phòng Chính phủ chuyển đến theo văn bản số 5310/VPCP-QHĐP ngày 01 tháng 7 năm 2020, nội dung kiến nghị như sau:

Cử tri và Nhân dân lo lắng trước tình hình suy giảm của nền kinh tế thế giới và trong nước, ảnh hưởng tới tăng trưởng kinh tế - xã hội của nước ta. Dịch bệnh diễn biến phức tạp dẫn đến nhiều doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ sản xuất kinh doanh gặp khó khăn, tạm ngừng hoạt động hoặc giải thể; lao động mất việc làm, thiếu việc làm tăng, thu nhập không ổn định, nhất là trong các ngành dịch vụ, du lịch, vận tải. Tình trạng thiếu nguyên liệu, vật tư nhập khẩu đầu vào, sản phẩm hàng hóa có lúc, có nơi bị út đọng trong thời gian diễn ra bệnh dịch, ảnh hưởng đến các ngành sản xuất trong nước; giá một số mặt hàng thiết yếu trên thị trường có nhiều biến động; một số đối tượng lợi dụng gom hàng, đẩy giá lên cao; việc xuất khẩu gạo có những thời điểm còn lúng túng, chậm được xử lý. Cử tri kiến nghị Chính phủ chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương tiếp tục chủ động, linh hoạt trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ “kép”: vừa phòng, chống dịch bệnh, vừa duy trì hoạt động sản xuất, kinh doanh, bảo đảm an sinh xã hội.

Bộ Công Thương xin trả lời như sau:

Có thể nói, 7 tháng đầu năm 2020 là thời gian nhiều khó khăn và thách thức đối với kinh tế Việt Nam – một quốc gia hội nhập sâu và nền kinh tế có độ mở lớn như Việt Nam. Xu hướng suy giảm tổng cầu nói riêng và tăng trưởng nói chung của nền kinh tế thế giới trong năm 2019 và những năm trước đó tiếp tục bị đặt trước khó khăn, thách thức lớn hơn khi dịch bệnh Covid-19 lan rộng trên phạm vi toàn cầu, tác động toàn diện tới các mặt của đời sống kinh tế - xã hội các quốc gia; căng thẳng chính trị, thương mại và xu hướng bảo hộ mậu dịch ở nhiều nền kinh tế lớn ngày càng sâu sắc hơn; quá trình toàn cầu hóa tiếp tục đổi mới với những thách thức lớn hơn... Trong bối cảnh đó, Việt Nam đã ứng phó và xử lý một cách hiệu quả các vấn đề về phòng chống dịch bệnh cũng như tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy sản xuất kinh doanh và đã được những kết quả đáng khích lệ, được cộng đồng quốc tế đánh giá cao.

Dịch Covid-19 hiện nay vẫn đang có những diễn biến rất phức tạp tại nhiều quốc gia trên thế giới cũng như ở Việt Nam. Quán triệt thực hiện Kết luận

số 77-KL/TW ngày 05 tháng 6 năm 2020 của Bộ Chính trị về chủ trương khắc phục tác động của đại dịch Covid-19 để phục hồi và phát triển nền kinh tế với những định hướng, các giải pháp cấp bách cần thực hiện ngay cũng như các giải pháp thực hiện trong dài hạn, Bộ Công Thương xác định mục tiêu xuyên suốt là bám sát các nội dung chỉ đạo điều hành thống nhất của Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ để chủ động triển khai các biện pháp cụ thể tháo gỡ khó khăn thúc đẩy sản xuất kinh doanh phát triển; vừa bảo đảm giải quyết các vấn đề trước mắt vừa tạo nền tảng và tiền đề cho sự khôi phục, phát triển lâu dài cho doanh nghiệp và nền kinh tế. Theo đó, Bộ đã khẩn trương rà soát, xây dựng, ban hành các Chỉ thị, Kế hoạch hành động để xác định nội dung nhiệm vụ cụ thể, phân giao trách nhiệm cho các Đơn vị trong toàn ngành thông nhất triển khai thực hiện, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc để chỉ đạo xử lý các vấn đề mới phát sinh phù hợp với diễn biến tình hình thực tế, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp trong sản xuất kinh doanh. Những giải pháp cụ thể đã và đang thực hiện như sau:

- Củng cố và tổ chức lại các chuỗi cung ứng cho sản xuất công nghiệp, tạo sự bền vững, linh hoạt hơn, phát triển các chuỗi cung ứng mới

Theo đó, Bộ Công Thương đã và đang tập trung thúc đẩy tái cơ cấu trong lĩnh vực sản xuất công nghiệp, xác định trọng tâm là phát triển công nghiệp hỗ trợ, từng bước tự chủ nguồn nguyên vật liệu, linh phụ kiện trong nước phục vụ cho sản xuất công nghiệp, đặc biệt là một số ngành công nghiệp chế biến, chế tạo lớn của ta như dệt may, da giày, điện tử, đồ gỗ... theo hướng bền vững hơn với một số đối tác như Nhật Bản, Hàn Quốc, Ấn Độ... tránh phụ thuộc quá lớn vào một hoặc một số ít đối tác hoặc thị trường. Đối với nhiệm vụ này, Bộ Công Thương đã và tiếp tục thực hiện Nghị định số 111/2015/NĐ-CP ngày 3/11/2015 về phát triển công nghiệp hỗ trợ với 6 ngành nghề được hỗ trợ ưu đãi gồm: dệt - may; da-giày, điện tử; sản xuất lắp ráp ô tô, cơ khí chế tạo, các sản phẩm công nghiệp hỗ trợ cho công nghệ cao; triển khai Chương trình phát triển công nghiệp hỗ trợ được quy định tại Quyết định số 68/QĐ-TTg ngày 18/1/2017 của Thủ tướng Chính phủ. Thông qua đó các doanh nghiệp Việt Nam đã và đang được hỗ trợ nâng cao năng lực sản xuất, kinh doanh để có đủ điều kiện và cơ hội khi tham gia chuỗi sản xuất toàn cầu, tham gia các hoạt động hỗ trợ nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao công nghệ và đào tạo nguồn nhân lực; kết nối với các Tập đoàn đa quốc gia và các nhà cung ứng lớp trên thế giới, từng bước tham gia vào chuỗi cung ứng của các doanh nghiệp FDI.

Bộ Công Thương đã trình Chính phủ Nghị quyết về các giải pháp thúc đẩy phát triển công nghiệp hỗ trợ Việt Nam. Dự thảo Nghị quyết đã đưa ra các giải pháp trọng tâm, toàn diện để khuyến khích thúc đẩy phát triển công nghiệp hỗ trợ và các doanh nghiệp công nghiệp hỗ trợ, nâng cao tỷ lệ nội địa hóa trong các ngành công nghiệp, phù hợp với định hướng phát triển công nghiệp tại Nghị quyết số 23-NQ/TW ngày 22/3/2018 của Bộ Chính trị về định hướng xây dựng chính sách phát triển công nghiệp quốc gia giai đoạn đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Đồng thời, Bộ Công Thương cũng đã trình Chính phủ xem xét,

thông qua Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW nêu trên để tổ chức triển khai thực hiện đồng bộ các nội dung nhằm thúc đẩy quá trình tái cơ cấu trong lĩnh vực công nghiệp, xây dựng các chuỗi cung ứng mới.

Đối với ngành dệt may, da giày, Bộ đang triển khai xây dựng Chiến lược phát triển ngành công nghiệp dệt may và da giày đến năm 2030, định hướng đến năm 2035; xây dựng Chương trình phát triển bền vững ngành dệt may, da giày giai đoạn từ năm 2021 đến năm 2030 nhằm tháo gỡ “điểm nghẽn” về nguyên phụ liệu, hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực, và ứng dụng công nghệ 4.0 trong thiết kế, sản xuất; xanh hóa ngành công nghiệp dệt may, da giày nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của ngành dệt may, da giày đồng thời tận dụng hiệu quả cao nhất các Hiệp định thương mại tự do thế hệ mới như EVFTA, CPTPP để đưa ngành dệt may, da giày tham gia sâu hơn vào chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị toàn cầu.

Đối với ngành điện tử, cơ khí, Bộ Công Thương đã và đang phối hợp rất chặt chẽ với một số doanh nghiệp FDI đa quốc gia (như Samsung, Toyota...) tăng cường tìm kiếm, kết nối các doanh nghiệp sản xuất nguyên vật liệu, linh phụ kiện trong nước đủ khả năng sản xuất thay thế nguồn nhập khẩu trong ngắn hạn cũng như trong dài hạn và bước đầu đã đạt được một số kết quả tích cực. Tính đến thời điểm hiện nay, số lượng nhà cung ứng cấp 1 của Samsung tăng từ 35 doanh nghiệp năm 2018 lên 42 doanh nghiệp, số lượng nhà cung ứng cấp 2 cũng tăng từ 157 doanh nghiệp năm 2018 lên 170 doanh nghiệp. Đến nay cũng có thêm 03 doanh nghiệp đủ tiêu chuẩn tham gia chuỗi cung ứng của Toyota. Mới đây, Samsung Việt Nam đã cùng Bộ Công Thương và Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương ký kết Biên bản hợp tác đào tạo nguồn nhân lực cũng như phát triển hệ thống cung cấp cho Samsung tại tỉnh. Toyota Việt Nam hiện cũng đang xúc tiến làm việc với Bộ và tỉnh Vĩnh Phúc để tăng cường hoạt động tìm kiếm, kết nối các nhà cung ứng cho Toyota.

Bộ Công Thương cũng đang tích cực làm việc với các địa phương, để định hướng tốt hơn cho các ngành công nghiệp địa phương. Qua đó, thúc đẩy liên kết nội vùng, liên vùng và quốc tế, tạo cơ sở phát triển mô hình tổ chức lãnh thổ, tổ chức sản xuất kinh doanh mới; hình thành các cụm ngành, chuỗi giá trị sản xuất và cung ứng liên thông; tạo không gian phát triển mới, chuỗi cung ứng mới.

Bộ cũng đã khai trương hệ thống cơ sở dữ liệu ngành công nghiệp chế biến chế tạo và công nghiệp hỗ trợ, là dấu mốc quan trọng nhằm giải quyết nhu cầu hình thành mạng lưới kết nối B2B trong và ngoài nước, giúp các doanh nghiệp, nhà đầu tư tìm kiếm thông tin một cách nhanh chóng, chính xác, đáp ứng nhu cầu kết nối đầu tư, tăng cường cơ hội hợp tác giữa các doanh nghiệp Việt Nam và doanh nghiệp FDI, các tập đoàn đa quốc gia. Đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh Covid -19 bùng phát, các hoạt động giao thương trực tiếp gặp nhiều khó khăn, hệ thống này càng phát huy vai trò, giúp doanh nghiệp kết nối hợp tác đầu tư kinh doanh từng bước đưa sản phẩm tham gia vào chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị toàn cầu.

- Tập trung thực hiện tái cơ cấu mặt hàng xuất khẩu, thị trường xuất nhập khẩu, khai thác tốt và đa dạng hóa thị trường ngoài nước, tránh phụ thuộc vào một số thị trường trong tình hình mới

Theo đó, Bộ đã rà soát, tính toán, xây dựng kịch bản khai thác, phát triển thị trường xuất nhập khẩu theo các nhóm ngành hàng mà ta có lợi thế, đặc biệt là các thị trường mà Việt Nam đã có Hiệp định Thương mại tự do (FTA). Các hoạt động nghiên cứu về thị hiếu, dung lượng thị trường, khả năng sản xuất trong nước... chi tiết đến từng mặt hàng mà Việt Nam có thế mạnh và được ưu đãi nhiều về thuế quan đã được thực hiện ngay. Bộ Công Thương cũng làm việc với từng Hiệp hội ngành hàng cụ thể để xác định rõ các mặt hàng ta có lợi thế cũng như các biện pháp, giải pháp cần triển khai hỗ trợ phát triển những ngành, lĩnh vực có tiềm năng, lợi thế tham gia sâu trong các chuỗi giá trị.

Song song với đó, Bộ chuẩn bị các nhiệm vụ, điều kiện cần thiết để triển khai thực thi có hiệu quả Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EVFTA) đã được Quốc hội thông qua vào ngày 08 tháng 6 năm 2020 như: nội luật hóa nội dung Hiệp định; tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn cho các địa phương và cộng đồng doanh nghiệp về Hiệp định này như: Hội nghị Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tận dụng cơ hội, thực thi hiệu quả EVFTA; Chủ trì cùng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để hướng dẫn cho khu vực doanh nghiệp xuất khẩu nông lâm thủy sản của Việt Nam sang thị trường EU; Chủ trì phối hợp cùng Bộ Tài chính, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam tổ chức Hội nghị hướng dẫn doanh nghiệp tận dụng hiệu quả Hiệp định EVFTA và phổ biến các thông tin hữu ích về các cam kết liên quan đến thuế quan của Hiệp định EVFTA để các doanh nghiệp chủ động có kế hoạch đầu tư, sản xuất sẵn sàng nguồn hàng hóa để xuất khẩu sang các thị trường này ngay sau khi Hiệp định có hiệu lực, đặc biệt tận dụng cơ hội ngay khi dịch bệnh cơ bản được kiểm soát, các khu vực thị trường này sẽ hồi phục trở lại thu hút lượng hàng lớn. Đây cũng là thời cơ cho hàng hóa của Việt Nam tiếp cận và tham gia sâu hơn vào chuỗi cung ứng của khu vực các nước châu Âu.

Bộ Công Thương cũng đã thiết lập trang điện tử chuyên sâu về Hiệp định EVFTA (tại địa chỉ <http://evfta.moit.gov.vn>) để cung cấp thông tin, giải thích cam kết cũng như kết nối với người dân và doanh nghiệp về EVFTA. Đồng thời, Bộ đã ký ban hành Thông tư số 11/2020/TT-BCT ngày 15/6/2020 quy định về quy tắc xuất xứ hàng hóa trong Hiệp định EVFTA. Đây chính là cơ sở pháp lý quan trọng để hàng hóa xuất khẩu đi EU được cấp giấy C/O ưu đãi ngay khi Hiệp định có hiệu lực. Cùng với hiệp định CPTPP, hiệp định EVFTA chính thức có hiệu lực sẽ tạo lợi thế lớn cho doanh nghiệp Việt Nam tham gia vào chuỗi giá trị toàn cầu, đổi mới trang thiết bị, công nghệ với chi phí hiệu quả hơn nhằm nâng cao năng lực và sức cạnh tranh.

Bộ Công Thương đã và đang triển khai đồng loạt các biện pháp kết nối thị trường bằng nhiều hình thức khác nhau để thực hiện tốt yêu cầu đặt ra trong tình hình mới. Duy trì, thúc đẩy quan hệ thương mại song phương thông qua việc tổ chức các buổi điện đàm trực tiếp giữa Bộ trưởng Bộ Công Thương với Bộ

trưởng Bộ quản lý Thương mại, Cao ủy Thương mại của các thị trường lớn để trao đổi về tình hình hợp tác thương mại, qua đó tháo gỡ khó khăn về mở cửa thị trường (ví dụ như Úc, Trung Quốc, EU, Canada, ASEAN ...). Một mặt, chỉ đạo hệ thống hơn 60 Thương vụ/Chi nhánh Thương vụ Việt Nam ở nước ngoài liên tục rà soát, cập nhật thông tin về cung cầu hàng hóa, nhu cầu nhập khẩu của các nước trước các diễn biến mới của tình hình dịch bệnh; làm việc với các hiệp hội nhà mua hàng, đầu mối nhập khẩu và cung ứng hàng hóa ở các nước để kết nối với doanh nghiệp trong nước. Mặt khác, Bộ Công Thương cũng đã nhanh chóng thiết lập các phương thức mới trong công tác xúc tiến thị trường qua hình thức trực tuyến, chỉ đạo quyết liệt triển khai các hoạt động kết nối giao thương trực tuyến giữa doanh nghiệp Việt Nam với đối tác có nhu cầu nhập khẩu, nhằm mở rộng thị trường cho hàng hóa của Việt Nam, thiết lập chuỗi cung ứng mới.

- Hình thành và phát triển các chuỗi cung ứng hàng hóa trong nước

Bộ đang tiếp tục triển khai các biện pháp hình thành và phát triển các chuỗi cung ứng hàng hóa, trước hết là chuỗi cung ứng hàng nông sản thực phẩm thiết yếu của thị trường nội địa, đầy mạnh liên kết chuỗi, tăng cường liên kết giữa doanh nghiệp sản xuất với các doanh nghiệp phân phối, bán lẻ và đầy mạnh liên kết trong toàn chuỗi cung ứng, gắn với thực hiện tốt các quy định về chất lượng, an toàn thực phẩm, truy xuất nguồn gốc hàng hóa. Hình thành các chuỗi liên kết thuần Việt đáp ứng quy định, tiêu chuẩn theo đúng thông lệ quốc tế. Đồng thời, tăng cường phát huy các sáng kiến kết nối cung cầu trên thị trường trong nước. Tiếp tục triển khai các hoạt động kết nối cung cầu hàng hóa, kích cầu tiêu dùng nội địa nhằm tạo thuận lợi tiêu thụ hàng hóa sản xuất trong nước tại các kênh phân phối truyền thống và hiện đại.

Tổ chức, phối hợp với các sàn thương mại điện tử tại Việt Nam triển khai các chương trình tiêu thụ hàng hóa tại thị trường nội địa thông qua các kênh thương mại điện tử. Phát động phong trào tiêu dùng hàng hóa, nông sản Việt qua thương mại điện tử trên “Gian hàng Việt” tạo điều kiện cho các doanh nghiệp Việt phát triển.

Phát động các chương trình kích cầu tiêu dùng nội địa, mở rộng, phát triển thị trường trong nước, hỗ trợ các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh tiêu thụ sản phẩm và tổ chức “Tháng khuyến mại tập trung quốc gia năm 2020 – Vietnam Grand Sale 2020”, thời gian thực hiện từ ngày 01 tháng 7 năm 2020 đến ngày 31 tháng 7 năm 2020 trên phạm vi toàn quốc. Chương trình kết hợp những hoạt động thương mại truyền thống với thương mại điện tử để tạo sức lan tỏa và thu hút sự tham gia các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh trong mọi lĩnh vực. Các địa phương qua đó có thể chủ động triển khai các hoạt động, sự kiện, lễ hội hướng ứng tại địa phương, kết hợp với các hoạt động khuyến mại cụ thể đa dạng, hấp dẫn của doanh nghiệp để tạo ra sức hút lan tỏa, kích thích cung - cầu, góp phần phục hồi phát triển kinh tế, sản xuất, du lịch... đồng thời hướng tới nâng cao sự ủng hộ của người tiêu dùng trong nước về hàng hóa, dịch vụ của Việt Nam.

- Đồng thời, Bộ Công Thương cũng chỉ đạo tập trung rà soát, đầy mạnh hơn nữa việc đơn giản hóa, cắt giảm điều kiện kinh doanh thuộc phạm vi quản lý

nhà nước của Bộ, nâng cấp mức độ dịch vụ công trực tuyến của Bộ lên cấp độ 3, 4, triển khai triệt để Chính phủ điện tử... để tiếp tục tiết kiệm được chi phí, tạo thuận lợi hơn nữa cho hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

Có thể nói, với sự chỉ đạo thống nhất, quyết liệt, kịp thời của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, hàng loạt giải pháp của Bộ Công Thương cùng các Bộ, ngành đã phát huy được hiệu quả, đóng góp vào việc tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, duy trì chuỗi cung ứng và tiêu thụ cho sản xuất trong nước. Trên cơ sở những nền tảng quan trọng nêu trên, cùng với sự tin tưởng của doanh nghiệp trong nước và các đối tác, nhà đầu tư nước ngoài đối với Việt Nam được nâng cao, chúng ta sẽ vượt qua được khó khăn, thách thức và tận dụng tốt được cơ hội, nhanh chóng tổ chức, khôi phục lại sản xuất kinh doanh và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Trên đây là nội dung trả lời của Bộ Công Thương đối với kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Định. Trân trọng gửi tới Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Định để trả lời cử tri./.

Nơi nhận:

- Nhu trên;
- Tổng thư ký Quốc hội;
- UBTQH;
- Ban Dân nguyện;
- Bộ trưởng, chủ nhiệm VPCP;
- Lãnh đạo Bộ;
- Lưu: VT, KH (2b).

Trần Tuấn Anh